

UOT 371

**RESPUBLİKAMIZDA BƏDƏN TƏRBIYƏSİ VƏ İDMANIN İNKİŞAFINDA
ÜMUMMİLLİ LİDERİMİZ HEYDƏR ƏLİYEVİN XİDMƏTLƏRİ****Əsmər Suludin qızı Yusifli***Mingəçevir Dövlət Universitetinin magistrantı***ORCID:** 0009-0002-1388-934X**E-mail:** esmer23yusifli@gmail.com

Açar sözlər: Ümummilli Lider Heydər Əliyev, lider, şəxsiyyət, təhsil, hərtərəfli inkişaf, müstəqillik, məqsədyönlü.

Ключевые слова: Общественный лидер Гейдар Алиев, лидер, личность, образование, всестороннее развитие, самостоятельность, целеустремленность.

Key words: National Lider Heydar Aliyev, leader, personality, education, comprehensive development, independence, purposeful.

Böyüməkdə olan nəslin fiziki inkişafına daha çox fikir verilməli, bədən tərbiyəsinin tədrisi yaxşılaşdırılmalı, hər bir məktəbdə səmərəli idman məşğələləri üçün şərait yaradılmalı, uşaqlar fiziki cəhətdən hər vasitə ilə möhkəmləndirilməli, onların sağlamlığına qayğı göstərilməlidir.

*Heydər Əliyev
Ümummilli lider*

Bu günlər xalqımız özünün böyük oğlu, dahi şəxsiyyət, dünya miqyasında tanınmış siyasətçi və dövlət xadimi, müstəqil Azərbaycanımızın memarı və qurucusu, ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ilini böyük sevinc və fəxarətlə qeyd edir.

Xalqını, vətəni, torpağını sonsuz məhəbbətlə sevən, bütün həyatını Azərbaycanın inkişafına, tərəqqisinə həsr edən, müasir Azərbaycanın müəllifi olan Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə ölkəmizin daha da çiçəklənməsinə, beynəlxalq aləmdə tanınmasına, dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanmasına, bütün sahələrlə yanaşı bədən tərbiyəsi və idmanımızın inkişaf etdirilməsinə çalışmış, uzaqgörən siyasəti nəticəsində ölkəmiz cəmiyyət həyatının bütün sahələrində böyük uğurlar əldə etmişdir.

Taleyinin sahibi olmaq, müstəqil dövlətini qurmaq hər bir xalqın ən böyük arzusudur. Ona görə müstəqillik həm ayrıca bir vətəndaş üçün, həm də bütöv xalqlar, millətlər üçün ən müqəddəs və ən şirin nemətdir. Bu neməti əldə etmək, müstəqillik arzusuna qovuşmaq nə qədər çətindir, onu qoruyub saxlamaq ondan da mürəkkəbdir. Bunu yola saldıığımız son 30 il bir daha sübuta yetirdi. Bu illər ərzində biz azadlığımız, müstəqilliyimiz və torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda apardığımız mübarizədə çətinliklərdən keçdik, minlərlə şəhidlər verdik, əvəzində müstəqilliyimizi şərəflə qoruduq, Böyük Zəfərə nail olduq.

Respublikamızda bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin xidmətləri əvəzsizdir. Gəncləri idman vasitəsilə layiqli Azərbaycan vətəndaşları kimi yetişdirmək, kütləvi bədən tərbiyəsi vasitəsilə xalqın fiziki hazırlığına, sağlamlığına nail olmaq, peşəkar idmançıların uğurlu çıxışına kömək edib onların gücü ilə Azərbaycanı dünyaya

tanıtmaq ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin başlıca amalı, həyat kodeksi idi. Ona görə də bu böyük şəxsiyyət bədən tərbiyəsi və idmanın proqram tələblərinin işlənilib hazırlanmasına xüsusi qayğı ilə yanaşırdı. O, Azərbaycanda idmanın kütləviliyinə nail olmaq, bədən tərbiyəsi və idmanı təbliğ etmək, yüksək nailiyyətlər əldə etmək və dünya şöhrətli idmançılar hazırlamaq üçün bədən tərbiyəsi və idmanla məşğul olan təşkilatlar qarşısında aşağıdakı konkret proqram tələbləri qoyurdu. Həmin tələblər bunlardır:

- mövcud idman bazalarının, stadionların, bütün idman qurğularının qorunması, bərpa edilməsi və beynəlxalq tələblərə cavab verən yenilərinin inşası, onların idman avadanlığı və ləvazimatları ilə təchiz edilməsi;
- idman məktəblərində, klublarda yeni bölmələrin açılması və fəaliyyətlərinin genişləndirilməsi;
- Azərbaycan çempionatlarının keçirilməsi, idmançıların beynəlxalq yarışlara hazırlığının və iştirakının təmin edilməsi;
- yüksək nəticələr əldə etmiş idmançıların mükafatlandırılması;
- başqa ölkələr ilə idman əlaqələrinin və əməkdaşlığın gücləndirilməsi;
- idmanın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və yeniləşdirilməsi;
- məşqçi və müəllimlərin peşəkarlıq səviyyələrinin artırılması;
- uşaqların psixi və fiziki inkişafını daim diqqət mərkəzində saxlanılması.

Bu məqsədlə ümummilli liderimiz, xalqımızın əbədi rəhbəri Heydər Əliyev tez-tez idmançılar və onların məşqçiləri ilə görüşlər keçirir, onların qarşısında konkret vəzifələr qoyurdu. O, görüşlər zamanı söylədiyi nitqlərində xalqımızın etnogenetik kökləri etibarlı ilə dünyanın ən sağlam millətlərindən olmasından söhbət açmaqla idmançılarımızı, gəncləri həm fiziki, həm də mənəvi nikbinliyə çağıraraq deyirdi: “İlk dəfədir ki, dünyada Olimpiya Oyunlarında müstəqil Azərbaycanın yığma komandası iştirak edir. Mən heç şübhə etmirəm ki, gələcək Olimpiya Oyunlarında Azərbaycanın yığma komandası sayca bundan çox, keyfiyyətcə daha yüksək olacaqdır. Çünki xalqımız, millətımız genetik xüsusiyyətlərinə görə fiziki cəhətdən sağlam insanlardan ibarət olan xalqdır, millətdir. Fiziki sağlamlıq və fiziki güc, mənəvi sağlamlıqla bərabər, Azərbaycan xalqına, millətinə xas olan xüsusiyyətdir. Amma bu xüsusiyyət bizim daxilimizdə qalıbdır. Keçmiş dövrlərdə də, əsrlərdən əsrlərə pəhləvanlarımız da, güləşçilərimiz də olubdur. Ancaq məlum olan səbəblərə görə bunlar yalnız öz ölkəmizin çərçivəsində qalıb, dünya miqyasına çıxmayıblar. İndi isə xalqımızın, millətimizin bu imkanlarını dünyada nümayiş etdirmək fürsəti almışıq. Bu böyük hadisə, böyük nailiyyətdir. Şəxsən mən bununla fəxr edirəm. Hesab edirəm ki, Azərbaycanın hər bir vətəndaşının bununla fəxr etməyə haqqı var”.

Ümummilli Liderimizin arzuları artıq reallığa çevrilmişdir.

Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idmanın dinamik inkişafı, müxtəlif miqyaslı beynəlxalq yarışlarda qazanan uğurlar, mötəbər yarışlara ev sahibliyi etmək respublikanı qabaqcıl idman ölkələri sırasına çıxarmışdır.

Göstərilən uğurların əldə edilməsi bilavasitə bədən tərbiyəsi və idman kadrlarının hazırlanması, vətəndaşlarımızın günü-gündən fiziki və psixi inkişafının yüksəlməsi sayəsində mümkün olmuşdur. Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idmanın bugünkü inkişaf səviyyəsi həmin kadrlar və məktəb qarşısında daha böyük vəzifələr qoyur. Azərbaycan dövlətinin bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafına yönəlmiş siyasətinin yaratdığı yeni yüksək şərait bu istiqamətdə kadr hazırlığının keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi, beynəlxalq idman əlaqələrinin artması və bu ixtisas sahəsində fəaliyyət istiqamətlərinin çoxalması ilə əlaqədar yeni ixtisasların

yaradılması, böyüməkdə olan övladlarımızın psixi və fiziki inkişafını günü-gündən yüksəltmək zərurətini meydana çıxarır.

Problemin aktuallığı. Məqalə müasir dövrdə gənc nəslin fiziki inkişafı və idman məşğələləri üçün geniş şəraitin yaradılması istiqamətində Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin tövsiyələrinin öyrənilməsi baxımından aktual əhəmiyyət kəsb edir.

Problemin elmi yeniliyi. Məqalə Heydər Əliyev irsinə müraciət edən gənc nəsillərdə şəxsiyyətin formalaşması üçün vətəndaş tərbiyəsində əvəzsiz mənbə ola bilər.

Problemin praktik əhəmiyyəti və tətbiqi. Məqalədə ümumtəhsil ali və orta ixtisas məktəblərinin müəllim və tələbələri, magistrantları istifadə edə bilərlər.

Ədəbiyyat

1. Abbasov A.N. Pedaqogika. Orta ixtisas məktəbləri üçün dərslik. Bakı: Mütərcim, 2015.
2. Heydər Əliyev və Azərbaycan idmanı: Sənədli publisitika. Bakı: Turan evi, 2004, 300 s.
3. Bədən tərbiyəsi nəzəriyyəsi və metodikası: Dərslik. Bakı: Avropa, 2006, 300 s.
4. Ə.Ağayev. Heydər Əliyev irsində vətəndaş tərbiyəsi məsələləri // Azərbaycan məktəbi, 2005, № 3.

A.C. Юсифли

Заслуги нашего генерального лидера Гейдара Алиева в развитии физического воспитания и спорта в нашей республике Резюме

В статье рассматриваются образовательные реформы, осуществляемые в Азербайджане под руководством общенационального лидера Гейдара Алиева. В статье подчеркивается, что если современное образование сталкивается с формированием у человека жизненно важных навыков, это означает, что способы применения полученных знаний в жизни также должны быть высококвалифицированными. Статья также перечисляет успехи нашего образования и в то же время напоминает нам о некоторых важных вопросах.

A.S. Yusifli

Services of our general leader Heydar Aliyev in the development of physical education and sports in our republic Summary

The article examines the educational reforms carried out in Azerbaijan under the leadership of national leader Heydar Aliyev. The article emphasizes that if modern education is faced with the formation of vital skills in a person, this means that the ways of applying the acquired knowledge in life must also be highly qualified. The article also lists the successes of our education and at the same time reminds us of some important issues.

Redaksiyaya daxil olub: 16.01.2024